

Jedna od animacija glečera koju je napravio naučnik Frenk Pol (Zaslugom: F. Pola, Kriosfera, 2015 & USGS/NASA)

Proučavanje glečera na osnovu animiranih satelitskih snimaka

Lednici ili glečeri su velike ledene mase koje se nalaze u blizini Polova i na nekim visokim planinama. Nastaju od napadalog snega, koji se ledi i kompresuje. Težina ovog leda primorava glečere da klize ka podnožju. Kako se kreću veoma sporo, najbolji način za proučavanje njihovog kretanja i promena na njima je posmatranje satelitskih snimaka glečera u dužem vremenskom periodu.

Frenk Pol, naučnik sa Ciriškog Univerziteta iz Švajcarske, došao je na ideju da koristi jednostavne metode kako bi pratio ledničke pokrete i promene, na primer, na glečeru na planini Karakorumu u centralnoj Aziji. On je započeo prikupljanje satelitskih snimaka iz ovog regiona, od 1990. do 2015. godine. Snimci ovog glečera su besplatni i nalaze se na sajtu [Američkog Geološkog Zavoda](#). Za njihovo povezivanje u niz snimaka, Frenk Pol je koristio [slobodno dostupni softver](#) za animacije, u jednostavnom GIF formatu – veoma popularnom za kreiranje animacija sa Interneta.

Ove animacije dostupne na [sajtu The Cryosphere](#), mogu da sabiju 25 godina relativno sporih promena na glečeru u samo jednoj sekundi, što znači da će se ovo kretanje glečera ubrzati za oko 800 miliona puta! Ovaj podatak, kao i činjenica posmatranja glečera sa satelita, „odozgo“, znači da možemo pratiti kompleksne pokrete glečera na Karakorumu tokom znatno dužeg vremenskog perioda i u mnogo većem obimu nego ikada ranije.

Frenk veruje da bi animirani satelitski snimci mogli da nađu primenu kao nastavno sredstvo i da pomognu deci i odraslima da razumeju glečersku dinamiku. „Ono što je najvažnije, svako od nas može da napravi ove animacije“, navodi on. „Sve što vam je potrebno su slobodno dostupne fotografije i softver, tako da Vam preporučujem da sami pokušate da ovo uradite kod kuće.“

Ovo je dečja verzija saopštenja Evropske Geonaučne Unije (EGU) 'Revealing glacier flow with animated satellite images'. Tekst je napisala Bárbara Ferera (EGU menadžerka za medije i komunikaciju), za naučnu javnost recenzirali Ričard Selvin Džons (Istraživač na postdoktorskim studijama na Viktorija Univerzitetu u Velingtonu, Novi Zeland) i Tamsin Edvards (Docent na Otvorenom Univerzitetu, UK), a za korišćenje u obrazovne svrhe recenzirala Marina Drndarski (Nastavnica biologije u OŠ „Drinka Pavlović“ iz Beograda, Srbija). Verziju na srpskom jeziku priredila Marina Drndarski. Za više informacija pogledajte: <http://www.egu.eu/education/planet-press/>.